

ÆMYLI

FERRETI

IVRISCONSULTORVM

HVIVS ÆTATIS

FACILE PRINCIPIS

De { Acquirend. Posses.
Vfucap. I. I II.
Verbor. Obligat.

*Prælectiones, quas in præclara Auenionensium Academia
suis auditoribus dictavit, nunquam antea in lucem emisse.*

Ab ipso Auctore recognita.

Num. 46. cas. 8. num. 6.

Lugduni,

Apud Mauricium Roy, & Ludouicum Pefnot.

M. D. LII.

CVM PRIVILEGIO REGIS.

COLL. SOC. BSV SALM. EX DONO REGVM

Extrait du priuilege du Roy.

Il est permis a Loys Pefnot marchât Libraire de Lyõ d'imprimer ou faire imprimer, vèdre & distribuer les œures faictes & composées (tant sur le droict Ciuil que Canon) par Mõsieur Aemylius Ferrettus Docteur es droictz, Lecteur ordinaire en l'uniuersite d'Auignõ. Et est defendu à tous aultres de quelque estat & cõditiõ qu'ilz soiet de n'imprimer, faire imprimer, ou apporter, vendre ny distribuer, aux paysterres & seigneuries du Roy, d'aultres que ceulx qui seront faictz du gré & consentement dudict Pefnot, & ce iusques au temps & terme de dix ans prochainement venãts, à cõpter du iour & datte que chascune piece desdictes œures seront paracheuées d'imprimer: & ce sur grãds peines, Comme plus à plein est contenu & declairé es lettres sur ce données à Paris le quatorziesme iour de Nouembre, mil cinq cents cinquante vng.

Et au dessoubz est escript.

Par le Roy, Maistre René de Bouueri, Maistre des Requestes de l'hostel Present. Signées,

De Moulins.

Et scellées sur simple queüe de cire iaulne.

M A G N O

Æ M Y L I O F E R -
R E T T O P R A E C E -
P T O R I O P T I M O L V -
D O V I C Y S

M A S S A

S

ANNVS EST, AVT CIRCI-
ter, preceptor doctissime, ex quo libellum tuum
egregium de Mora, ac singularem, non cōceden-
te te, sed annuente publicandum librario misi.

Nam cum aliquando de scriptis tuis emitten-
dis domi tuae unā tecum agerem, in sermone
inieceram, aliquos fore, qui quae à te nobis lege-
bantur, & dictabantur ad calchographos ex-
cudenda mitterent: quod ego valde percipiens
pro scriptorum tuorum singulari in iure civili
eruditione, maxima in eo explicando eloquen-

tia, & in tractando arte, dixi, nobis esse utilius, & tibi laudabilius propter erro-
res ab alijs imperitia committendos si tu ipse emitteres: & ut tuum factum abs te
patre profectum agnosceremus, eumq; libentius amplecteremur. Tu autem gloria
minime studiosus, qua tamen virtutu vera umbra te inuitum comitatur, mihi
respondisti, per alias grauiore occupationes non licere, & si liceret, nullo unquam
tempore facturum. Quare cum nulla mihi, ut id à te fieret, spes superesset, & ex
oratione tua cognoscerem, non iniquo te animo laturum, si in ea re aliquis elabora-
ret, cum quantum potui emendavi, & ad typographum misi, ut mea, omniumq;
utilitati consulcrem. Qui cum Lugduni esset, propediem exiurus, de ea re certior
factus, pro tua in nos tuos auditores charitate, summoq; omnium utilitatis studio
non mihi agre ferre es visus, quantum ex vultu tuo, atque significatione depre-
hendere potui. Quod cum ita sit: & à me mei condiscipuli quotidie peterent, vel
potius efflagitarent, & quodammodo iure suo requirerent, ut reliqua, quae nobis
dictasti, in lucem proferrem: quod in libello de Mora, si in eo tibi non inuata esset
mea opera, facturum promiseram. Non potui itaque hoc illis in te petenti-
bus denegare, ne leuis, ac vani hominis nomen propter non seruatum pro-
missum apud omnes sustinerem. Quamobrem transcripsi titulum de Ver-
borum Obligationibus, eaq; quae nobis hoc anno dictasti, atque, quantum in
me fuit, emendavi, ut in lucem mea opera, ac labore emitterentur. Verum cum

ÆMYLII FERRETI IVRISCONSULTORVM

HVIVS ÆTATIS FACILE
PRINCIPIS IN TITVLVM
DE ACQUIRENDA
POSSESSIONE.

RVB R I C A.

- 1 *Ratio cur in Digestis scribatur de acquirenda, vel amittenda possessione: in Codice de acquirenda, & retinenda.* 2 *Cur titulus de acquirenda possessione precedit titulum de acquirendo rerum dominio.*

Æ M Y L I V S.

VTILITATEM huius tit. res ipsa indicabit: malè certè iactabit se peritū esse in iure ciuili, cui pars hæc planè nota non erit, necessaria homini præsertim Gallo, cum apud eam gentem sint frequentissima controuersia possessionum, & nullam habeant præterea cognitionem rerum ecclesiasticarum Gallica tribunalia, quæ à rege sunt, nisi per possessionum causam, ut per Guid. Papæ decisione prima. Antequàm ageremus de re ipsa, hoc est de legū interpretatione, dicendum aliquid esset de significatione possessionis, & tentanda ueritas eius, quod multis argumentis à nostris inquiritur, an specie separata sint possessio naturalis, & ciuilis: quid utraque demonstretur: & an sint iuris, uel facti. Veruntamen cum ea explicentur à nostris in l. cogitatio quoque à nobis illuc reiciantur. De coniun-

tionibus titulorum satis multa sæpe diximus in totum. ¹ Quantum uerò ad coniunctionem nostri cum præcedenti duo fecerunt cur nostri dubitarent: prius est cum inscriptus sit titu. hic de acquir. uel amit. possess. disiunctim, cur in Codice titulus habeat coniunctim non de acquir. & amit. sed de acquir. & retinen. poss. Causa in promptu est: tit. quasi index est earum, quæ titulo comprehensæ sunt, legū. Quæ obrem cum hic præcipue agatur de acquir. & amit. possess. retinere enim appendix, & sequela quædam est: illud uerò est intuendum, quod est præcipuum, l. qui exceptionem, de condi. indeb. repugnent autem hæc inuicem acquirere, & amittere, merito titulus factus est, de acquir. uel amit. possess. Codicis longè diuersa ratio est: nam primis duabus legib. agitur de acquirenda: tertiæ de retinenda: aliis uerò deinceps promiscue de acquir. & reti. nulla

AMYLI FERRETTI
IURISCONSULTORVM
HVIVS AETATIS FACILE PRIN-
CIPIS IN LEGEM TERTIAM

De Vscapionibus

Prælectiones, & ijs qui in scholis versantur, & ijs qui in foro valde utiles; quibus quæcunque ad vscapiones, & præscriptiones pertinet copiose & disertè complexus est, quas suis in frequenti auditorio Auenioni dictavit.

III. Modestinus.

VSCAPIO est acquisitio, vel adiectio domini per continuationem possessionis temporis lege definiti.

EPITOME.

- 1 Possessio civilis ea est, à qua gignitur vscapio, sine qua neque inchoari, neque impleri potest.
- 2 Vscapio à iure civili est.
- 3 Vscapionis institucda causa fuit bonum publicum. Glo. alias ponit rationes, numero 1.
- 4 Tria sunt necessaria antequam dominium de iure gentium questum alicui ab eo auferatur.
- 6 Consensus domini, saltem fictus, adest in vscapiendo per com. quod per Ferr. non est perpetuum.
- 7 Præscriptionis remedium dicitur impii à lege; & quomodo intelligatur.
- 8 Arbitrarius, cui data est potestas pronunciandi de æquitate, & veritate, an rejicere possit exceptiones vscapionis.
- 9 Præscriptioni non potest renunciari pa-
- Etia privatorum.
- 10 Vscapionis dies produci potest per com. per Rom. & Ferr. minime.
- 11 Vscapio habet locum in mobilibus, & favorabilibus, præscriptio in immobilibus, & odiosis per com. per Ferr. vscapio significat omnem acquisitionem: præscriptio exceptionem solam.
- 12 Vscapio & præscriptio de æquitate naturali, & à iure gentium est iniqua: de civili minime, propter quã utraque est favorabilis.
- 13 Præscriptio aliquando favorabilis, aliquando odiosa est.
- 14 Vscapio quare definiatur sine certo tempore, & 19. ubi vera lectura legi traditur, & 32.
- 15 Verum non est quod traditur à glos.

ÆMYLII FERRETTI
 IVRISCONSULTORVM
 HVIVS ÆTATIS FACILE
 PRINCIPIS IN TITVLVM

De Verborum
 obligatio-
 nibus

Praelectiones dictatae suis auditoribus.

EPITOME RUBRICAE.

- 1 Stipulatio omni conuentioni inesse potest.
- 2 Stipulatio differt à verborum obligatione: est enim eius causa. Creditor, & debitor non sunt relatiua.
- 3 Quare inscriptio est de Verborum obligationibus: non de Verborum obligatione.
- 4 Stipulatio per communem opinionem est à iure civili: per Ferr. à iure gentium.
- 5 An stipulatio sit contractus.
- 6 Proprietas verborum maxime seruanda in statuto per commu. Per Ferr. non magis in statuto, quam in lege, & edicto: & quae sit ratio com. opinionis.
- 7 Quando in statuto consideratur proprietas.
- 8 An stipulatio sit contractus nominatus.
- 9 Obligatio naturalis est.
- 10 An obligatio naturalis sit definita ab Imperatore in sti. de obligatio. in princip.
- 11 Naturalis obligatio quid: & duo esse necessaria ad eam constituendam. Secundum est nu. 13.
- 12 Testamentum, & donatio ex promissione, iuregentium incognita non habent naturalem obligationem per Ferr. & de testamento nu. 13.
- 14 Sententia non continetur obligatio naturalis.
- 15 In delictis non continetur obligatio naturalis per Ferr. Per communem contra.
- 16 Signum vnum obligationis naturalis est, quando ex ea datur actio. Secundum, quando repeti non potest nu. 17. Baldus addit signum retentionis. nu. 18.
- 19 Pollicitatio non habet obligationem naturalem.
- 20 Donatio facta absenti non habet obligationem naturalem nisi duo interueniant.
- 21 An donatio facta absenti perfecta

casus, quando alioqui essent futura
 ociosa verba cōtrahentium, puta si ren-
 unciatum esset iuri futuro, & nullū
 ius futurum esset: id enim videtur no-
 minatim expressum, quod solum est
 in demonstratione, l. ij. de libe. & post-
 hu. ita Bar. hīc nō vno in loco, de quo
 extat egregium Ruyai responsum in
 consil. xcij. volumi. ij. De duobus, vbi
 omnes propè colligit clausularū for-
 mulas, atque figuras: sed si fideicom-
 missi fuerit facta mentio, tunc alia le-
 ges sunt consulenda, quā nostra: est
 enim inuestigandum, an ignorāter fi-
 deicommissi mentio facta fuerit: an ad-
 iesta clausula ex consuetudine nota-
 riorum, an habuerit notitiam renun-

cians testamenti ex terminis l. de his,
 de transac. quæ egrediuntur terminos
 l. nostræ. † Ergo ex communi sensu, †
 vt tandem concludatur, diuisio fidei-
 commissum nō continet: malè iudex
 pronunciauit, & tamen semel cōmis-
 sa pœna perpetuò debetur. Confirma-
 tur sensus hīc egregius, & necessarius
 per l. debitor, in si. ad Trebel. vbi por-
 tio debita tanquam ex pacto, plenum
 facit præiudicium, neque venit in fi-
 deicommissum: magna quidem est de-
 cisio, & nullibi toto iure prodita, nisi
 hīc. Hæc sunt, quæ dicēda duximus
 hoc titulo, restat vt quiescamus, quò
 promptiores esse possimus ad pensa
 sequentis anni.

DICTAVIT HÆC
 AEMYLIUS FER-
 RETVS SVIS AV-
 DITORIBVS IN NOB-
 LISSIMA AVENIO-
 NENSIVM ACADEMIA.

1549

Lugduni,

Mathias Bonhomme excudebat.